

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
BIURO PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 461-60-00, fax +48 22 461-60-02
www.mpips.gov.pl; E-Mail: sekretariat.bon@mrpips.gov.pl

BON.II.053.221.2018.EK

Warszawa, 2019-01-29

Odpowiadając na petycję wielokrotną w sprawie podjęcia działań na rzecz zapewnienia szacunku i godności osobom niepełnosprawnym, w szczególności dzieciom z Zespołem Downa oraz innymi wadami genetycznymi i chorobami, uprzejmie wyjaśniam:

Rząd realizuje politykę wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym osób z Zespołem Downa, poprzez działania o charakterze legislacyjnym, programowym i projektowym. Realizacja przepisów ustawy zasadniczej, jaką jest ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) oraz ustaw sektorowych dotyczących osób niepełnosprawnych jak również postanowień *Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych* umożliwia wyrównywanie szans oraz pełne włączenie społeczne tych osób.

Obecnie prowadzone są zaawansowane prace nad pierwszą w Polsce Strategią na rzecz Osób Niepełnosprawnych. Strategia pozwoli na ustanowienie całościowych ram polityki krajowej na rzecz osób niepełnosprawnych. Będzie wpisywać się w założenia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz realizować postanowienia *Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych*. Planuje się, że uzupełnieniem strategii będzie Narodowy Program Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych. Strategia i Program będą uwzględniały potrzeby różnych grup osób niepełnosprawnych.

Osoby z określonymi schorzeniami szczególnymi, do których należą osoby z Zespołem Downa, mogą liczyć na dodatkowe wsparcie w ramach instrumentów rehabilitacji zawodowej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji*

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.), np. w ramach wyższego dofinansowania do wynagrodzeń ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wszystkie działania na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych podejmowane są po szerokiej konsultacji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych, z przedstawicielami organizacji osób niepełnosprawnych oraz organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym skupiających ich rodziny. Środowisko osób niepełnosprawnych posiada swoją reprezentację w organach doradczo-opiniotawczych Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych i ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego. Należy do nich Krajowa Rada Konsultacyjna do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Polska Rada Języka Migowego. Oba organy są bardzo aktywne. Obecnie w Polsce działa też wiele rządowych zespołów wypracowujących rozwiązania na rzecz osób niepełnosprawnych.

W ciągu ostatnich lat wprowadzona została nowa formuła dyskusji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych. W pierwszej kolejności dokonana została zmiana składu Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych w taki sposób by organ ten w znacznie większym stopniu reprezentował środowisko. Obecnie, zamiast dotychczasowej liczby podmiotów reprezentujących osoby niepełnosprawne – w liczbie 7 przedstawicieli, stanowią oni większość jej składu - 20 członków spośród 35 reprezentuje osoby niepełnosprawne. Zmieniono sposób wyłaniania przedstawicieli osób niepełnosprawnych poprzez konieczność uzyskania poparcia dla kandydata 15 innych organizacji pozarządowych. Gwarantuje to większą niż dotychczas reprezentatywność środowiska.

Brak szacunku do osób z Zespołem Downa może wynikać z niewiedzy i wiązać się z lękiem przed bezpośrednim kontaktem. Dlatego tak ważna jest akceptacja i umożliwienie korzystania osobom niepełnosprawnym z ich praw, przy wsparciu osób najbliższych, organizacji pozarządowych, administracji samorządowej, przy jednoczesnej edukacji, niezbędnej do budowania szacunku i zrozumienia w całej społeczności lokalnej.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że corocznie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłasza konkurs na budowę sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Środki te mogą służyć także edukowaniu społeczności lokalnej w zakresie dotyczącym szeroko rozumianych zaburzeń psychicznych, a także poświęconych konkretnej jednostce chorobowej, w tym Zespołowi Downa.

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Jednocześnie informuję, że podobnie jak inne osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, zależnie od potrzeb, osoby niepełnosprawne i ich rodziny mogą zostać objęte pomocą ze świadczeń z pomocy społecznej, przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm), w tym z pomocy pieniężnej jak i niepieniężnej. Dodatkowo należy podkreślić, że osoby z Zespołem Downa, które przebywają w placówkach pomocy społecznej tj. domach pomocy społecznej, środowiskowych domach samopomocy i innych ośrodkach wsparcia dziennego pobytu obdarzane są szacunkiem ze strony personelu terapeutycznego, medycznego i pomocniczego, który jest odpowiednio przygotowany i przeszkolony do pracy z osobami dotkniętymi tym schorzeniem.

Należy również wskazać, że przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.) chronią przestrzeganie zasady równego traktowania w dostępie i korzystaniu z usług rynku pracy oraz instrumentów rynku pracy bez względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Zasada równego traktowania, w tym ze względu na niepełnosprawność, dotyczy m.in.:

- ustalania kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców (art. 10 ust. 5);
- zasad działalności agencji zatrudnienia (art. 19c);
- prowadzenia pośrednictwa pracy, w tym pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES (art. 36 ust. 4 pkt 3, art. 36a ust. 3);
- przyjmowania ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców (art. 36 ust. 5e);
- poradnictwa zawodowego (art. 38 ust. 2);
- kierowania i korzystania ze szkoleń (art. 39 ust. 6, art. 40 ust. 6).

Dodatkowo przewidziana jest sankcja karna, w postaci kary grzywny nie niższej niż 3.000 zł, za odmowę zatrudnienia kandydata na wolnym miejscu zatrudnienia lub miejscu przygotowania zawodowego ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną.

Jednocześnie, do postępowań o naruszenie zasady równego traktowania stosuje się przepisy ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. *o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1219).

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

DYREKTOR
Biura Pełnomocnika Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Michał Pelczarski
Michał Pelczarski